

Lucas 2:12

“En dit zal u het teken zijn: gij zult het Kindeke vinden in doeken gewonden en liggende in de kribbe.”

Het teken 1 door God 2 voor ons 3 van Jezus

Gemeente,

Wie door de straten loopt van die merkt het al. Het wordt kerst. In een stad als Gouda zeker. Allerlei soorten verlichting en versiering, Kerstbomen en ander groen, vriendelijke versjes door allerlei luidsprekers. Het roept een bepaalde, vriendelijke, sfeer op en gezelligheid. En daar wordt ook heel wat moeite voor gedaan elk jaar om dat allemaal weer zo klaar te maken. Maar in elk geval: niemand kan het ontgaan dat de kerstdagen eraan komen. Het zal allemaal tekenen dat het 25/26 december gaat worden. En die tekenen geven ook aan wat mensen verwachten van kerst en het Kerstkind. Kerst biedt mensen warmte, gezelligheid, sfeer, vriendelijkheid, verbondenheid. Die tekenen wijzen heen naar wat mensen ervan verwachten.

1 Door God

Nu zeg ik niet dat dat allemaal slechte dingen zijn, al kunnen ze wel heel gauw overheersen. Maar de Bijbel zegt wel dat God ook een teken van het kerst gegeven heeft. Allereerst was het een teken voor de herders. Maar ook voor ons is het veelzeggend. Want het teken dat God geeft van het kerstkind is heel anders: dit zal u het teken zijn. Ge zult het Kindeke vinden in doeken gewonden en liggende in een kribbe. Een kribbe en doeken dat zijn de tekenen van kerst. Een kribbe: we nemen aan, een houten voerbak voor de schapen, waar wat stro in ligt. Doeken. Luther zegt: het was een broek van Jozef. Nou, dat weten we niet, maar misschien theedoeken, handdoeken. In een stal. Een houten geval met kieren tussen de planken waar de wind doorheen komt.

Het teken dat God geeft bij het Kerstkind wijst niet op sfeer of gezelligheid. Nee, dat wijst op armoede. Ja, ook op ouderliefde. Maria en Jozef ontfermen zich over het Kind en willen het het beste van het beste geven. Maar zelfs dan nog is het niet meer dan een schapenstal, een voerbak voor de dieren en wat doeken. En net als bij kerstversieringen in een winkelstraat geldt hiervan: daar is veel moeite voor gedaan. Dat is heel bewust zo geleid door de HEERE. En: het zegt ook heel veel, ja alles, over wat we van dit Kind, van Kerst, verwachten mogen en kunnen.

God heeft het echt zo gewild. Want Hij had natuurlijk kunnen zorgen voor een prachtig huis, een paleis, een ereplaats.

God staat alles ter beschikking, dus Hij had kunnen zorgen dat Zijn Kind het mooiste huis, kamer en wiegje van heel Israel had gekregen. Maar God heeft het zo geleid, dat zij als één van de laatsten in Bethlehem kwamen zodat alles vol was. En dan kun je het de herbergier ook niet echt kwalijk nemen dat hij geen plaats meer heeft. Hij wijst nog naar een stal die vlakbij staat om ze terwille te zijn. Gods leiding is het die het zo doet plaatsvinden.

En dan moeten we eigenlijk nog wat anders zeggen en zien. We zeiden: die stal, die doeken, die kribbe het zijn teken van armoede. Ja, maar meer nog. Het zijn tekenen van Jezus' vernedering. Dat is het juiste woord. Jezus vernedert Zich. Want Hij kwam uit de hemel. Jezus kwam van Zijn Vader vandaan. Hij was er al! Van eeuwigheid af. Als de Geliefde van de Vader. Van de schoot des Vaders. Van de engelen die zingen tot Gods eer. Van de heerlijkheid, de heiligheid van de hemel. Van de liefde van Zijn Vader. Jezus vernedert Zich. Hij laat dat achter Zich, geeft dat op om in een kribbe en doeken te komen. Wat zit daarachter? Liefde, jazer. Maar ook: toorn. Ja, toorn van Zijn Vader. Dat maakt het zo erg. Want kijk, op zich worden er kinderen geboren op aarde in nog erbarmelijkere omstandigheden. Die van honger na een paar uur sterven. Maar geen één kind wordt geboren omdat het weggestuurd is. Maar Jezus, het Christuskind, is door Zijn Vader weggezonden. Uit de hemel. Uit Zijn nabijheid. Uit Zijn gunst. Hier al drukt de toorn van de Vader op Hem. Die Hem wegstuurt uit de hemel en neerlegt in armoede en schande. Het Christuskind is Gods Zoon, door Zijn Vader weggestuurd. Van Zich weggezonden. Eruit.

Dat maakt kerst zo wonderlijk. Wonderlijk van liefde dat de Zoon Zich weg laat sturen. Want: Hij gaat redden. En als je iemand wil redden moet je daarnaartoe waar hij is. Hem achternaspringen. Of achterna duiken, of achterna neerdalen in een grot net zo diep totdat je bij hem bent. Jezus is gekomen en heeft Zich vernederd tot op de plaats waar zondaren zijn, u en ik. Onder Gods toorn. Weggestuurd uit Zijn gunst. Verdreven uit het paradijs. Daar komt Jezus, zo ver en diep vernederd Hij Zich. Jezus zoekt u en jou en mij.

Het is waar: er is de roep tot ons: zoek God, zoek Jezus. Wij moeten Jezus zoeken. Maar het eerste wonder is dit: Jezus zoekt ons en komt waar wij zijn. Bent u daar ook? Bent u daar waar Jezus komt zoeken? Onder Gods toorn, weggezonden uit Gods gunst, weggestuurd uit het paradijs. Bent u daar? Of bent u daarvandaan gelopen? Omdat we daar niet aan willen, dat te vernederend vinden. We hebben het van ons afgeschud. Gods toorn, weggestuurd uit Gods gunst. Daar wil ik niet aan, dat neem

ik niet. Of hebt u dat vaak geprobeerd? Vaak geprobeerd jezelf wat beter voor te doen, wat vromer te worden, wat minder zondig te worden, wat meer voor te stellen. Maar het lukte steeds niet. Steeds brak het af. Steeds viel je terug. Het lukt me niet om me eraan te onttrekken: die toorn van God, weggedreven uit Zijn gunst. Kerst zegt: dáár komt Hij u zoeken. Daar vindt Hij u, als u zich vinden laat. Bent u Gods gunst kwijt? Bent u onder Zijn toorn? Daar vindt Hij u. In het Christuskind.

En dan geldt hier al dat Hij met u ruilt. Hij komt om Zich te vernederen opdat Hij u verhogen zal. Hij komt om in de toorn te dalen, om er u uit op te trekken. Hij komt uit de gunst van Zijn Vader vandaan om er u in te brengen. Calvin zegt: Hij komt met doeken bekleed, om u te bekleden met eer en heerlijkheid. Hij komt in een kribbe om u de hemel te openen. Hij komt in een stal, om u een eeuwig vaderland te verlenen. Hij laat de engelen achter Zich om er u eens eeuwig mee te omringen. Voor Hem was geen plaats in de herberg, opdat er voor u plaats zou zijn in de schoot des Vaders. Hier begint het al: Hij voor mij. Hij neemt mijn plaats in en ik mag Zijn plaats innemen.

Knielt u bij de kribbe neer? Knielt u voor dit Kind? Daar omhelst God u. En weet u, omhelzen kun je er maar één tegelijk. De Vader heeft de Zoon van eeuwigheid omhelst. En nu stoot de Vader Zijn Zoon weg uit Zijn armen om Zijn bruid te kunnen omhelzen. Zijn armen zijn open. Omdat de Zoon eruit weggegaan is. Kerst!

2 voor ons

We zagen twee dingen. Al die lichtjes in de stad, al die versieringen. Die zijn teken van gezelligheid. En daartegenover zijn de doeken en de kribbe teken van armoede, ja van Jezus' vernedering. Maar het geeft ook aan wat je van kerst verwacht. Die lichtjes en die versieringen geven aan: mensen verwachten van kerst gezelligheid en sfeer van vriendelijkheid. En nogmaals, dat zijn geen slechte dingen, maar: kijk eens naar dit Kind, naar die stal, die doeken, die kribbe: zal dit Kind gezelligheid, voorspoed, rijkdom geven? Zou Hij dat geven, heel de wereld zou Hem nalopen. Als van Jezus gold: wie tot Hem komt krijgt 10% meer loon, is minder ziek dan anderen, leeft 10 jaar langer, en krijgt een gelukkig huwelijk: de wereld zou voor Hem in de rij staan. Maar kijk eens goed. Dat kan er bij komen, maar dat is niet waarvoor het Kind kwam.

God kan je leven zo leiden dat je dat voor het merendeel mist. Geen gezelligheid, maar eenzaamheid. Geen voorspoed, maar zonder werk, ziekte, verlaten door je man of vrouw, of weduwe

geworden. Hoevelen zijn er niet die dat geldt? En hoevele volgelingen van Jezus in de wereld zijn er niet die geldt dat zij worden verdrukt, vervolgd, gemarteld, beroofd?

Nee, wie tot Jezus komt en verwacht dat het nu rijkdom, levensgeluk en voorspoed wordt, die komt bedrogen uit en wordt teleurgesteld. Dat brengt Hij niet mee. Verkijk je er niet op. Jezus volgen dat kost je eerder aard geluk, dan dat het aards geluk oplevert. Jezus laat dat maar direct eerlijk blijken en zien, zodat je later niet teleurgesteld zult zijn.

Wat dan wel? Wat is dan de rijkdom van dit Kind? Wat brengt Hij mee? Wel, de rijkdom van het Christuskind is niet aan de buitenkant te zien. Maar hij is er wel, hij is innerlijk. Wat is de rijkdom waar dit Kind vol van is? Gehoorzaamheid aan de Vader, onderworpenheid aan Gods wil, liefde tot de dingen van Zijn Vader, verlangen om naar Zijn gerechtigheid te leven. Dat is Zijn rijkdom! Wie dat zoekt, wordt nooit bedrogen. Wie dat zoekt bij dit Christuskind die vindt en ontvangt.

Zoekt u dat? Zoek jij dat? Gehoorzaamheid aan de Vader. Hem te dienen boven alles. Onderworpenheid aan God, welke weg Hij ook gaat. Liefde tot de dingen van de Vader: tot Zijn Woord, naar de kerk, naar het gebed. Verlangen naar Hem, in gebed en leven naar Zijn wil. Zoek je dat? Wie zoekt dat?

Dat zoekt diegene die het in zichzelf geen leven vindt en tegenkomt. Degene die midden in de dood ligt. De dood die je als een stroom meesleurt, meesleurt om maar niet te bidden, om naar niet Bijbel te lezen, om maar niet geestelijk te strijden maar toe te geven, om maar weer je eigen zin te doen. Maar het leven zoekt buiten Zichzelf in Hem. Dat geeft Hij. Daarvan stroomt Hij over. Daarvan geeft Hij. Dat is van Hem te verwachten! Maar wie zoekt dat? U, jij, ik?

Of hebben wij zelf nog genoeg? Wat er volgens ons mee door kan. Dan zal het wel alleen de buitenkant zijn. Of blijven we maar passief in de stroom liggen en laten we ons meevoeren naar de eeuwige dood? Kom toch tot het Christuskind. En zie eens: die stal, die kribbe, die doeken. Zeg nu zelf: dat werpt toch geen drempel op? Daar is toch niets wat terugschrikt of afschrikt? Als Jezus in een paleis was geboren. Met een hoog bordes voor de deur, marmeren gangen, een satijnen wiegje, dan zou je denken: ik daar naar binnen? Dat is niet voor zulk soort mensen als ik. Dat is te hoog en te ver boven mijn stand. Maar nee, Hij ligt daar: in een stal, een kribben en in doeken: dat hoeft niet af te schrikken. Dat is al een teken van Zijn gewilligheid. Van Zijn bereidheid, toegankelijkheid. En Hij nodigt Zelf door de engelen. En Hij geeft

een teken zodat ze zeker weten dat ze het goede Kind voor zich hebben. Weet u welkom bij dit Kind. Het geeft zo graag geestelijke rijkdom, innerlijke zegen.

En weet u, zou je dan ook niet iets krijgen van Hem? Dat klinkt niet zo sfeervol en kerstachtig voor ons gevoel, maar het hoort toch echt wel helemaal bij. Als Jezus Zich zo vernedert heeft, zoveel achter Zich liet, opgaf om anderen wel te doen, wat zullen wij dan? Weten wij wat iets opgeven is, ergens afstand van doen voor een ander? Dat kan beginnen door met kerst wat extra in de collectezak te doen. Maar blijft daar niet bij. Eens kwam een rijke jongeling tot Jezus. En Jezus zag waar het bij hem op vast zat. Op Zijn geld. En daarom vroeg Hij hem: ga heen, verkoop al wat gij hebt en volg Mij. Maar hij kon er geen afstand van doen. Zeggen wij het ook? God kan alles aan mij vragen, maar niet om de zending in te gaan, want ik denk er niet aan om mijn leven hier op te geven. Of wat zou Jezus tegen u zeggen? Rook niet meer en het geldt dat je uitspaart is voor de zending. Is dat raak? Drink geen alcohol meer en het geldt dat je uitspaart is voor de diaconie of de kerk. Is dat raak? Geef 10% van je zakgeld aan ontwikkelingshulp. Stop met je overmatige hobby en het bijverdienen en bezoek vluchtelingen of alleenstaanden. Is dat raak?

Of zeg je: dat kan ik niet. Dat kan ik niet en nooit. Ja hoor dat kun je wel! Zeker weten. Dat kunt u wel. Als u maar dichterbij de kribbe komt, dichterbij het Christuskind komt. Om meer te zien van wat Hij achter Zich liet, wat Hij opgaf. Toen Hij kwam van de hemel naar de kribbe.

3 van Jezus

En blijf dan kijken. Blijf dan kijken. Want die doeken en die kribbe die geven aan wat wij van het Kind verwachten mogen. Zijn een teken van wat kerst voor ons betekent. Maar zij zijn ook een teken van wat kerst voor Hem betekent. Wat kerst voor het Christuskind betekent. Echt een teken. Je zou het kunnen vergelijken met een verkeersbord. Vierkant, blauw met witte pijl erin. Deze kant op. Alleen maar deze kant op. Als je deze straat inrijdt kun je niet keren en terugkomen, het is deze kant op. Die doeken en die kribben zijn voor het Kind Jezus het teken van dat bord.

Deze kant op. Alleen maar deze kant op. Teruggaan kan niet. Steeds verder deze kant op. De kant van armoede en vernedering. De kant van de toorn Gods en het weggestoten worden uit de gunst van Zijn Vader. Daar gaat het heen.

Iemand schilderde ooit de kribbe. Met het Kind en de doeken. Maar de kribbe stond niet in het licht. Meestal is dat wel zo. Dan schildert men de kribbe in het licht, met een soort stralenkrans eromheen. Maar deze schilder had de kribbe in het donker geschilderd. In de donker van een schaduw. En die schaduw was de schaduw van het kruis. Het kruis bij de kribbe. Dat was natuurlijk niet zo. Maar het is wel tekenend. De schaduw van het kruis die valt over de kribbe. Het kruis staat in het verlengde van de kribbe. Daar is het volledig. Wat in de kribbe begon: verstoten van Gods gunst en onder Gods toorn dat is aan het kruis volkomen geworden. Helemaal verstoten van Gods gunst. En onder Gods toorn van de nederdaling ter hel. En zo is het die kant opgegaan. Van de kribbe naar Zijn leven op aarde, naar Gethsemané, naar de Sanhedrin, naar de veroordeling, naar de kruisiging.

En als Jezus Zich vernedert tot in de kribbe en de doeken zit dat er allemaal al in. Dat Hij Zich bereid verklaart deze weg te gaan. Dat Hij zegt tegen Zijn Kerk: Ik zal gaan. Ik ga verder en verder. Vader stoot Mij steeds verder van Zich af. Vaders toorn neemt in heftigheid al maar toe. Maar Ik ga. Blijf hier en zie Mij gaan. Ik voor u. Ik mag bij de kribbe blijven, en Hij gaat verder. En ik zie Hem gaan, almaar dieper en verder. Ik had daar moeten gaan, ik had daar moeten neerdalen. Maar Hij gaat!

En dan, en zo, neemt Hij je mee. Zijn liefde trekt je mee. Om Zijn beeld gelijkvormig te worden. Om ook af te kunnen staan, los te kunnen laten waar ik zo aan gehecht was aan levensgeluk en levensstijl en -standaard. Heere, vraag maar wat U wilt. Vraag maar wat U wilt, en ik zal gaan. Uw liefde trekt mij mee om mezelf te verloochenen. En om los te laten wat ik dacht dat ik nooit zou kunnen. Voor de één het roken, voor de ander de alcohol, voor een derde een deel van zijn zakgeld, voor een vierde de samenleving hier om de zending in te gaan. Maar teveel, teveel, nee, dat vraagt de Heere Jezus nooit.

De kribbe en het kruis zijn van hetzelfde hout gesneden zou je kunnen zeggen. Eén boom waar de kribbe van gemaakt is en van diezelfde boom is het kruis gemaakt. Dat is uit hetzelfde hout. Het hout van Gods liefde. Gods liefde die de kribbe gaf en het kruis. Weet u wat er nog meer van datzelfde hout gesneden is? Van dezelfde boom gemaakt? De bank waar u op zit. De kerkbank. Die is ook gemaakt van het hout van Gods liefde. Zijn liefde die je wilt laten zien wat Jezus deed. Waarvoor Jezus kwam. Dat ik hier zitten mag. En mag horen, ahw mag zien Jezus in de doeken in de kribben, Jezus aan het kruis.

Echt, je bent zo gelukkig als je Hem kent. Als je Hem kent, die kwam om Zich te vernederen en zondaren te verhogen. Die Zich uit Vaders armen weg liet stoten om zondaren plaats te bereiden. Die kwam vol van innerlijke heiligheid en gehoorzaamheid en leven. Die kwam om de weg ten einde toe te gaan, deze kant op, naar het kruis. Kent u Hem, ken jij Hem? Waarom ik dat zo met nadruk vraag? Waarom denkt u?

Omdat Hij eens nog een keer komt. Weer van de hemel naar de aarde. Maar dan met andere tekenen. Niet in doeken en in een kribben. Maar met wolken, bliksem, majesteit. Teken van...nee niet van sfeer en gezelligheid. Teken van....nee niet van armoede en vernedering. Teken van....hoogheid en rechterschap. Teken die erop wijzen dat Hij de Rechter is. Op Gods plaats mag gaan zitten om gericht te houden. Hij is Rechter.

Dat is vreselijk voor wie Hem hier voorbij ging. Want je bent schuldig en uit Gods gunst gestoten. En als je dan aan Hem voorbij bent gegaan, dan is er geen redden meer aan, geen redden meer aan.

Dat is heerlijk voor wie tot Hem kwam. Voor wie zich door Hem vinden liet. In Hem rijkdom zag. Hem leerde volgen. Want je bent ook schuldig en uit Gods gunst gestoten. Maar: het is Jezus. Jezus mijn Heiland. Hij kent mij en ik ken Hem. En dat maakt alles goed. Hij zal wederkomen Die tevoren voor mij gekomen is in doeken en een kribben op weg naar het kruis. En Hij zal mij herkennen en mij tot Zich nemen in eeuwigheid. Dan zijn we beiden thuis. Hij en ik.

Amen